

ELŐTERJESZTÉS

Újhartyán Város Német Nemzetiségi Önkormányzata Képviselő-testületének 2015. november 26-i ülésére

2. napirend:

<u>Tárgy:</u>	Pest Megye önálló régióvá válása
<u>Előterjesztő:</u>	Lauter Antal Elnök
<u>Előkészítő:</u>	Göndörné Frajka Gabriella jegyző
<u>Szavazás módja:</u>	minősített többség

Tisztelt Képviselő-testület!

Pest Megye Önkormányzatának Közgyűlése 69/2015. (10.30.) PMÖ határozatával arra kérte fel a Pest megyei települési önkormányzatokat, hogy Pest megye társadalmi-gazdasági fejlődése érdekében Pest megye önálló NUTS 2-es régióvá válásának támogatását képviselő-testületi határozattal fejezzék ki.

Pest megye települési önkormányzatai és Pest Megye Önkormányzatának Közgyűlése az elmúlt, lassan másfél évtized során több alkalommal foglalkozott Pest megye önálló NUTS 2-es régióvá válása kérdésével, annak érdekében, hogy a megye egésze a valós fejlettségének megfelelő statisztikai besorolásba kerüljön.

Pest Megye Önkormányzatának Közgyűlése az 1990. évi LXV. tv. 71. § (2) bekezdés alapján már 2002-ben - a 140/2002. (08. 30.) sz. Közgyűlési határozatával - népszavazást kezdeményezett annak érdekében, hogy Pest megye NUTS 2-es szinten váljon önálló régióvá. A népszavazás megtartására nem került sor, mert a Pest Megyei Bíróság 1.Kpk. 26.827/2002/5. sz. végzésével a határozatot megsemmisítette.

2004. április 29-én a Miniszterelnöki Kabinetiroda fogalmazott meg kérést Budapest és Pest megye különválasztására vonatkozóan. A javaslattal kapcsolatban az EUROSTAT indítványozta, hogy Magyarország nyújtson be módosítási kérelmet a NUTS rendelet 2006. évi felülvizsgálati eljárása során. A Kormány 2006-ban ennek ellenére nem kezdeményezte Pest megye önálló régióvá alakítását.

2004 nyarán Pest Megye Önkormányzatának Közgyűlése „A Pest Megyét érintő regionális átalakítások, átalakítási szándékok” tárgyú, 266/2004. (06.18.) számú Közgyűlési határozatával újból kezdeményezte a regionális lehatárolás felülvizsgálatát, az önálló régió kialakítását. Határozatának egyik legfontosabb célja az volt, hogy a Közép-magyarországi Régió (KMR) továbbra is jogosult maradjon az 1. célkitűzés szerinti támogatásra. Ezt az aggodalmat a Nemzeti Fejlesztési Terv 2004-2006 közötti, az egész ország 1. célkitűzés szerinti régióként történő kezelésével átmenetileg mérsékelte.

2007-ben Pest Megye Önkormányzatának Közgyűlése a 408/2007. (10.26.) sz. Közgyűlési határozatában fogadta el, hogy kezdeményezni kívánja Pest megye, mint önálló tervezési-statisztikai régió kialakítását, továbbá minden Pest megyei településnél kezdeményezte e törekvés támogatását és a helyi népszavazásról való döntést.

Mindezek alapján egyértelműen azonosítható Pest megye önálló régióvá válásának igénye, kiemelten már a 2007-2013 közötti tervezési időszak uniós forrásainak felhasználásához kapcsolódóan, illetve az ezt követő periódusra történő felkészüléshez.

A lehatárolás kérdése 2009-ben, illetve 2010-ben merült fel újra, azonban a témában kormányzati döntés nem született.

A KMR megosztását legutóbb 2013 első félévében lehetett volna kezdeményezni. Az Európai Bizottsággal történő egyetértés és az EUROSTAT általi jóváhagyás esetén az új régió-beosztás legkorábban 2015. január 1-től lépett volna hatályba. A 2014-20-as időszakra vonatkozó jogszabályi keretek elfogadását követően a Bizottság azonnal elfogadta a különböző régiókat kategóriákba eső régiók listáját és az azokra jutó allokációkat, ezt pedig nem lehet megváltoztatni az időszak során, mivel az a többéves (2014-2020) pénzügyi keret módosítását is igényelné, amire ilyen kérdésben nincs reális lehetőség. Ugyanakkor a Kormány 1011/2013. (I. 16.) Korm. határozatában elrendelte, hogy a Közép-magyarországi régió kettéválasztásának lehetőségét a 2016. évben esedékes NUTS-rendszer felülvizsgálatot megelőzően vizsgálják meg.

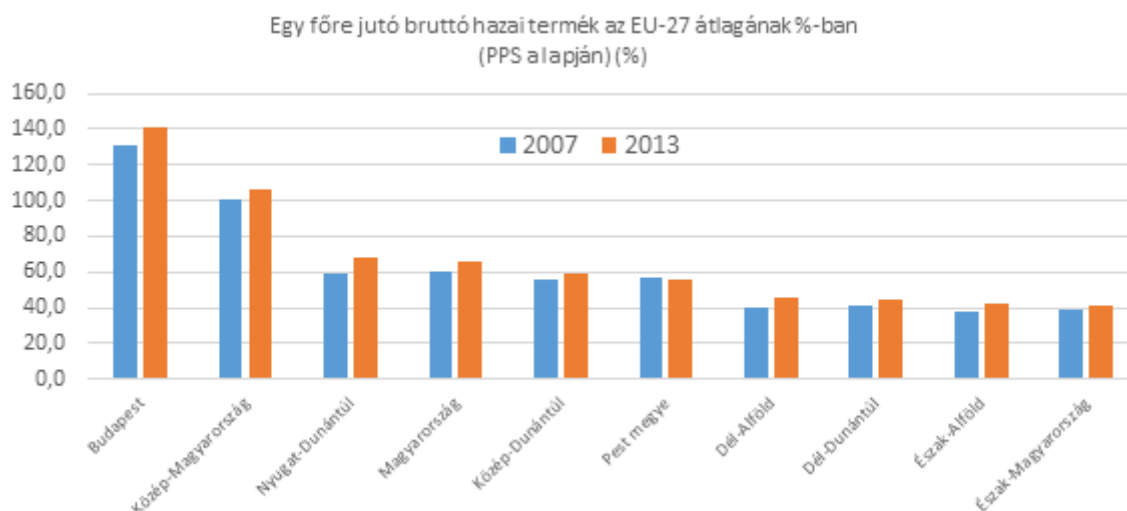
Pest Megye önálló NUTS 2-es régióvá válása azért fontos, mert az EU átlagának GDP/fő értéke szerint kerül megállapításra az egyes régiók fejlettségbeli besorolása, amely alapján kerül megállapításra többek között:

- az EU kohéziós és vidékfejlesztési támogatásainak mértéke,
- a támogatható tevékenységek köre és a társfinanszírozás aránya,
- a támogatásokhoz kapcsolódó forráskoncentrációs megkötések,
- a vállalkozásoknak beruházásokra nyújtható támogatások mértéke (maximális támogatási intenzitás).

Az uniós támogatáspolitikai szabályozás a támogatás szintjét és a nemzeti hozzájárulás mértékét (társfinanszírozási arány) hozzáigazítja az egyes régiók fejlettségi szintjéhez. Ez alapján a jelenlegi EU-s költségvetési időszakban az alábbi régiókat kategóriák kerültek meghatározásra:

- Kevésbé fejlett régiók (GDP < az EU-27 átlagának 75%-a)
- Átmeneti régiók (GDP az EU-27 átlagának 75%–90%-a között)
- Fejlettebb régiók (GDP > az EU-27 átlagának 90%-a)

A KMR az utóbbi, fejlett régió kategóriába sorolható, ahol az egy főre jutó GDP az EU-27 átlagos GDP értékének 90%-át meghaladja.

A KMR speciális helyzetét az okozza, hogy az egy főre jutó GDP tekintetében – Budapest hatása miatt – a közösségi átlag fölött áll, ezért – eltérően a többi hat magyar régiótól – 2014-2020 között nem jogosult olyan mértékű és feltételrendszerű európai uniós támogatásokra, mint a közösségi átlag 75 százaléka alatti legfejletlenebb régiók.

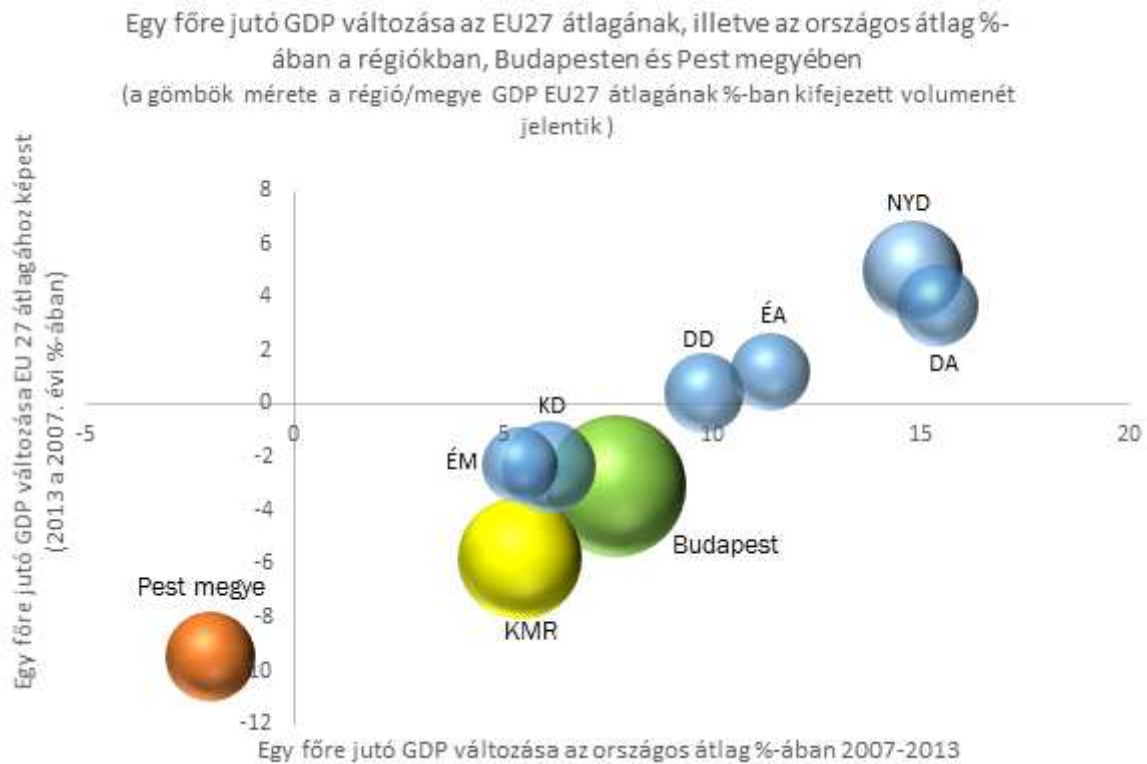
A KMR-re jutó Strukturális Alap források összehasonlítása a 2007-13-as és a 2014-20-as időszakra

Mrd Ft	2007-2013*			2014-2020		
	EU	Hazai	Összesen	EU	Hazai	Összesen
ERFA	430	75	505	80	80	160
ESZA	140	25	165	64	64	128
TOTAL	570	100	670	144	144	288

**KMOP és EKOP, ÁROP és TÁMOP KMR prioritásai*

A régióban elérhető források csökkenése elsősorban Pest megyét érinti hátrányosan, mivel Pest megye Budapest nélkül a kevésbé fejlett régiók jogosultsági szabályai szerint lenne támogatható. Ez a megye számára lényegesen több forrást jelentene úgy a gazdasági szereplők, mind a közsféra fejlesztéseihez, ezeket a forrásokat kevesebb tematikus korlátozás mentén és magasabb európai uniós támogatási intenzitás mellett lehetne felhasználni. Közvetve ez Budapestre is inkább pozitív, mint negatív hatással lenne, hiszen a Pest megyével közös fejlesztésekre így több forrást lehetne allokálni.

A rendelkezésre álló források 2014-2020 között ráadásul drasztikusan tovább apadnak, így a trendek a megye már korábban megindult további leszakadását valószínűsítik mind Budapesthez, mind a konvergencia régiókhöz képest.

A megye gazdasági lemaradását a legfontosabb gazdasági mutató, a GDP országos, illetve az EU-27 átlagához mért változása szemlélteti talán a legjobban.

A fejlettségbeli lemaradás azonban nem kizárólag Pest megye leszakadó térségeinek köszönhető, ugyanis megmutatkoznak benne az agglomeráció sajátos problémái is. Pest megye helyzete speciális abból a szempontból, hogy amíg a megye peremén elhelyezkedő, fejlődésben egyre inkább lemaradó térségek gazdasági-társadalmi mutatói már inkább a kelet-magyarországi régiókéhoz hasonlóak, addig a sok tekintetben fejlettebb agglomerációban is jelentős az elmaradt fejlesztések száma, nehezítve az itt élők életét, az itt működő vállalkozások fejlődését.

Az önálló NUTS 2-es régióvá válást indokolja a Pest megyei identitás is, amely társadalmi, területi, történelmi és kulturális gyökerekre nyúlik vissza.

Az Európai Parlament és a Tanács 2003. május 26-án kihirdetett, a statisztikai területi egységek közös osztályozási rendszerének (NUTS) kialakításáról szóló 1059/2003 (EK) rendelet 5. cikk (4) bekezdése alapján a NUTS-osztályozás módosításait az abban rögzített szabályozási eljárásnak megfelelően legfeljebb háromévenként, a naptári év második felében, a rendeletben meghatározott ismérvek alapján fogadják el. Pest megye a rendeletben foglalt valamennyi feltételnek eleget tesz, NUTS 2-es régióvá válásának uniós szinten jogi akadályai nincsenek. Pest megye önálló NUTS 2-es régióvá válásával Magyarország NUTS rendszerének regionális szintje is jóval kiegyensúlyozottabbá válna, hiszen Pest megye, lakosságát tekintve jelenleg is a többi konvergencia régióval van egy kategóriában. (A NUTS 3-as, megyei szintre az uniós jogszabály 800 ezer fő lakosságban állapította meg a felső határt, mint tudjuk, Pest megye lakossága meghaladja az 1.2 millió főt, amivel több magyarországi konvergencia régiót megelőz.)

A régió-lehatárolás módosítása a Kormány kezdeményezésére, az Európai Bizottság egyetértésével, és az EUROSTAT jóváhagyásával történhet, és a döntéshozatalt követő második év január 1-től lép hatályba (2018. január 1.). A regionális lehatárolás módosítása következtében létrejövő önálló Pest megye NUTS 2-es régió a 2014-2020-as fejlesztési ciklusra nem lesz hatással, mivel a támogatásra jogosult régiók listáját az Európai Bizottság 2020. december 31-ig jóváhagyta. Fontos ugyanakkor,

hogy a következő uniós ciklusra vonatkozó kormányzati döntés – figyelembe véve azt, hogy a felülvizsgálatra 3 évente nyílik lehetőség – mielőbb megszülessen.

Javaslom a Tisztelt Képviselő-testületnek, hogy csatlakozzon Pest Megye Önkormányzata kezdeményezéséhez, és támogassa Pest megye önálló NUTS 2-es régióvá válását. Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az alábbi határozati javaslat elfogadására.

HATÁROZATI JAVASLAT

..... Önkormányzat Képviselő-testülete

- 1. Pest megye társadalmi-gazdasági fejlődése érdekében támogatja Pest megye önálló NUTS 2-es régióvá válását;**
- 2. felkéri a polgármestert, hogy a határozatot továbbítsa Pest Megye Önkormányzata részére.**

Határidő: a döntést követő első munkanap

Felelős:, polgármester